

Et rigtigt oldenår

FOTO: LARS GEJL/BIOFOTO

Træer som bøg og eg har produceret ekstra mange frø i år. Derfor er det et rigtigt oldenår.

Det betyder masser af liv i form af fugle og mus i skovbunden, når Kong Vinter indtager sin trone.

I år vil skovbunden blive bombarderet med frøene fra ege- og bøgetræer; agern og bog. Tilsammen kaldes disse olden, og når der er rigtig mange af dem, så er det et rigtigt oldenår.

– Hvis du går ud og ser på fx bøgetræerne, så vil du se, at de er fyldt med frø. Det hænger sammen med klimaet sidste år, hvor vi blandt andet i juni havde en periode med varme, tørke og ekstra mange solskinstimer. Det er den måned, der har betydning for blomstringen i år, forklarer skovrider Bjerne Ditlevsen fra Skov- og Naturstyrelsen, Øresund.

Men det er ikke bare bøg og eg, der sætter ekstra mange frø i år. Det gælder også for mange andre træer og buske, fx nordmannsgranerne, som vi bruger til juletræer, der er fyldt med kogler.

– Jeg husker ikke noget lignende. Der er massivt og exceptionelt meget frø på træerne i år, understreger Bjerne Ditlevsen.

Indtræder hyppigere

Sidste gang, det var oldenår, var i 2006. Og vi skal formentlig til at vænne os til oftere og oftere at stifte bekendtskab med år med ekstra mange olden, for oldenårene indtræder efterhånden langt hyppigere end tidligere.

– I vores lærebøger står der, at vi må

forvente mange bøg hvert femte eller syvende år, men inden for de seneste 20 år har vi faktisk haft et godt frøår hvert tredje år. Jeg ved ikke, om det skyldes klimaforandringerne, men vi må bare konstatere, at det kommer hyppigere, end det gjorde i gamle dage, siger Bjerne Ditlevsen.

Til gengæld vil skovrideren gerne garantere, at store oldenår ikke kommer til at optræde på to hinanden følgende år.

– Det er svært at få to store oldenår lige efter hinanden. Der ligger en indbygget regulering i træerne, som gør, at de ikke kan producere den store mængde frø to år i træk. Sådan er det i hvert fald for bøg og for andre træer, understreger Bjerne Ditlevsen.

Fuglenes madreserver

For Skov- og Naturstyrelsen, der handler med frø, er oldenår et godt år. For de frø, der ikke bliver solgt, bliver lagt på lager. Og derudover betyder oldenårene også masser af liv i skovbunden, når efteråret og vinteren kommer. For den ekstra føde giver mere sul på kroppen og dermed også bedre overlevelsesmuligheder for ikke mindst fugle.

– Der er ingen tvivl om, at der er en sammenhæng mellem antallet af for

eksempel bog og visse fuglearter. Der er jo tale om en enorm fødekilde, og der er himmelvid forskel fra år til år, fortæller Henning Heldbjerg, der er biolog i Dansk Ornitologisk Forening og medforfatter til rapporten Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2008.

I den kan man blandt andet læse, at bogen er en af de vigtigste fødekilder. Og at den har stor betydning for en lang række arter som ringdue, spætmejsje, blåmejsje, musvit, bogfinke og ikke mindst kvækerfinken, hvis antal nærmest direkte spejler sig i antallet af olden.

– Tager vi fx bog, så er der i år masser af mad. Og masser af mad giver masser af fugle, fordi de får bedre muligheder for at overleve vinteren, siger Henning Heldbjerg.

Og faktisk er det ikke kun fuglene, der får gavn af de ekstra madreserver, for også musene går en gastronomisk højtid i møde.

– Det giver jo musene en enorm fordel med masser af mad i skovbunden. Og flere mus giver flere rovfugle og ugler, så på mange måder påvirker det hele fødekæden, slutter Henning Heldbjerg.